№ 7. Warszawa, 1 lipca 1932 r. Rok VI.

DZIENNIK URZĘDOWY
POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO

TREŚĆ.

SPRAWY ORGANIZACYJNE

275.

ROZPORZĄDZENIE

PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 21 maja 1932 r.

w sprawie zniesienia urzędu Ministra Robót Publicznych.

(Dz. U. R. P. z dnia 23 czerwca 1932 r. Nr. 51, poz. 479).

276.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 22 czerwca 1932 r.

L. 322/I/1/32

w sprawie likwidacji P. F. W. T. w Białymstoku.

Na mocy decyzji Ministra Skarbu z dnia 27 maja 1932 r. L. 1291/II/2/32, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego likwiduje z dniem 30 czerwca 1932 r. Państwową Fabrykę Wyrobów Tytoniowych w Białymstoku.

Istniejący w Białymstoku przy ul. Jurowieckiej Nr. 9 Magazyn Surowców i Wyrobów Tytoniowych zostanie przeniesiony do lokalów Fabryki (ul. Warszawska Nr. 39) i rozpocznie tam swoje czynności z dniem 1 sierpnia 1932 r.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego

(—) *Dr. A. Kreutz.*

SPRAWY OGÓLNE

277.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 3 czerwca 1932 r.

L. 2872/V/3/32.

w sprawie zmiany ustawy o opłatach stemplowych.

Do

Wszystkich fabryk i zakładów P. M. T.

W Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr. 41 z dn. 18 maja b. r. poz. 413 został ogłoszony w brzmieniu obowiązującem od dnia 18 maja 1932 r. jednolity tekst ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. Rz. P. Nr. 98 poz. 570) z uwzględnieniem wszystkich zmian, wynikających z dodatkowych nowel i rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej od 1927 r. do 1932 r. oraz ustawy z dn. 18 marca 1932 r. (Dz. U. Rz. P. Nr. 32 poz. 340).

Najważniejsze ze zmian, które zostały wprowadzone, są następujące:

1) Zasadnicza stawka opłat od podań, wnoszonych do urzędów państwowych, oraz od świadectw, wydawanych przez te urzędy, wynosząca obecnie 3 zł. (na mocy art. 145 i 154), zostaje podwyższona do 5 zł. Wyjątek stanowią świadectwa, wydawane przez sądy, co do których stawka zasadnicza w wysokości 3 zł. nie uległa zmianie. Nie ulega zmianie stawka w wysokości 50 gr. od każdego załącznika do podania, przewidziana w art. 145.

Stawka w wysokości 5 zł. ma zastosowanie do podań, które wpłyną począwszy od dnia 18 maja 1932 r.; nie ma zastosowania do podań, które wpłyną do dnia 17 maja b. r. włącznie, a zostaną załatwione w dniu 18 maja b. r. lub później.

Postanowienia, streszczone w punktach 1 — 8 niniejszego okólnika, mają zastosowanie do świadectw, które zostaną wydane począwszy od dnia 18 maja 1932 r. choćby podanie o wydanie świadectwa zostało wniesione przed tym dniem.

2) Opłata od zezwolenia na stałe prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego, wymagającego koncesji — wynosząca dotychczas 20 zł. (art. 156 p. 5) — zostaje podwyższona na 40 zł.

3) Wypisy z aktów notarjalnych oraz sporządzone przez urzędy państwowe drugie i dalsze egzemplarze dokumentów urzędowych, równobrzmiące z egzemplarzem pierwszym i zaopatrzone w podpis równorzędny (duplikaty: art. 157), będą podlegały opłacie w wysokości 2 zł. od każdej stronicy pełnej lub zaczętej.

4) Opłacie w wysokości 2 zł. będą również podlegały odpisy i wyciągi, sporządzone i poświadczone przez urzędy państwowe z wyjątkiem tych, które sporządza i poświadcza notarjusz; te ostatnie będą podlegały opłacie po 50 gr. od każdej pełnej lub zaczętej stronicy (zamiast dotychczasowej w kwocie 20 gr.).

5) Poświadczenia zgodności z pierwopisem wtóropisów, odpisów i wyciągów, sporządzonych nieurzędownie (art. 157 ustęp drugi) będą podlegały: a) w razie poświadczenia przez notarjusza opłacie po 50 gr. od każdej pełnej lub zaczętej stronicy (zamiast dotychczasowych 20 gr.), b) w razie poświadczenia zgodności przez inny urząd państwowy opłacie w wysokości 1 zł. od każdej pełnej lub zaczętej stronicy (zamiast dotychczasowych 50 gr.).

6) Poświadczenie własnoręczności podpisu lub znaku ręcznego przez urząd państwowy — z wyjątkiem poświadczenia, dokonanego przez notarjusza (art. 158) — będzie podlegało opłacie w wysokości 1 zł. 50 gr. (zamiast dotychczasowej w wysokości 1 zł.).

7) Zostaje uchylone uwolnienie od opłat stemplowych, przewidziane w punkcie 22 art. 142, oraz wiążące się z powołanym przepisem postanowienie, zawarte w art. 160. Na przyszłość więc podanie o zezwolenie na urządzenie widowiska lub koncertu publicznego (choćby dochód był przeznaczony w całości na cele społeczne, oświatowe lub kulturalne) będzie podlegało opłacie w wysokości 5 zł., oraz po 50 gr. od każdego załącznika, a zezwolenie na urządzenie widowiska lub koncertu publicznego — opłacie w wysokości 5 zł.

8) Zostają zwolnione od opłat stemplowych (na mocy nowego punktu 4 art. 161) świadectwa, wydawane celem przedstawienia ich zakładom ubezpieczeń przymusowych niemajątkowych (ubezpieczeń społecznych) dla stwierdzenia uprawnień ubezpieczeniowych. Świadectwo tego rodzaju, wydane bez uiszczenia opłaty stemplowej, ma być przez Urząd, wydający świadectwo, zaopatrzone w odpowiednią adnotację. W myśl nowego brzmienia art. 161 osoba, posia-

dająca świadectwo o jakiem mowa — jeżeliby chciała przedstawić je nie instytucji ubezpieczeń społecznych, lecz innej osobie — ma uprzednio uiścić opłatę stemplową; w razie nieuiszczenia lub uiszczenia spóźnionego lub nieprawidłowego urząd skarbowy wymierzy nakazem płatniczym należną opłatę wraz z podwyżką 5-ciokrotną. Rozporządzenie wykonawcze postanawia, że celem dodatkowego uiszczenia opłaty od świadectwa, o jakiem mowa, posiadacz świadectwa ma nakleić na świadectwie znaczki stemplowe i skasować je przez przepisanie swem nazwiskiem oraz datę skasowania.

9) Opłata od pełnomocnictwa zostaje podwyższona co do tych pełnomocnictw, które nie ograniczają się do upoważnienia w przedmiocie zastępowania przed sądami lub inemi urzędami publicznemi. Co do pełnomocnictw w ten sposób ograniczonych, jak również co do pełnomocnictw, upoważniających do odbioru sumy pieniężnej, pozostają w mocy postanowienia dotychczasowe, a więc w szczególności stawki w wysokości 3 zł., względnie 1 zł. Opłata od pełnomocnictw innego rodzaju (o ile nie mają zastosowania uwolnienia, przewidziane w art. 112) będzie wynosiła 5 zł. (zamiast dotychczasowych 3 zł.). Będą więc podlegały opłacie w wysokości 5 zł., w szczególności: pełnomocnictwo ogólne (generalne), pełnomocnictwo, upoważniające do zawarcia umowy, upoważniające do zarządu pewnym przedmiotem majątkowym, pełnomocnictwo upoważniające wprawdzie do zastępstwa przed sądem lub innym urzędem publicznym, albo do obioru sum pieniężnych, ale nadto również do innych czynności i t. p.

10) W art. 112 w punkcie 6 uległy skreśleniu wyrazy „wobec sądów", na skutek czego pełnomocnictwo, udzielone pracowniczemu związkowi zawodowemu lub jego funkcjonarjuszowi, albo udzielone przez taki związek, będzie wolne od opłaty również wówczas, gdy upoważnia do zastępowania członka związku wobec urzędów administracyjnych lub wobec pracodawcy.

11) W tymże art. 112 p. 7 otrzymał brzmienie następujące: „odpisy pełnomocnictw (art. 111 ust. 3) składane sądowi, o ile są przeznaczone dla uczestniczących w sprawie osób". Na skutek tej zmiany będą wolne od opłaty nietylko odpisy pełnomocnictw, załączone do skargi, ale też załączone do pism, wnoszonych przez pozwanego.

12) Na mocy nowego punktu 12 art. 112 będą wolne od opłaty pełnomocnictwa, wystawiane w postępowaniu, tyczącem się ubezpieczeń przymusowych niemajątkowych (ubezpieczeń społecznych) — przez ubezpieczonych lub członków ich rodzin.

13) Opłata od pokwitowań, wynosząca dotychczas 20 gr. (art. 136) zostaje podwyższona na 25 gr.

Zostały zwolnione od opłaty pokwitowania z odbioru czeku, pokwitowania wydane przez bank bankowi, oraz pokwitowania wystawione zagranicą.

Ministerstwo Skarbu zarządziło sporządzenie nowej kategorji znaczków stemplowych wartości 25 gr. Narazie jednak Ministerstwo Skarbu chce zużyć zapas znaczków po 5 gr. wprowadzonych obwieszczeniem Ministra Skarbu z dnia 20 czerwca 1924 r. (Monitor Polski Nr. 142 poz. 412). Te znaczki 5-groszowe faktycznie nieużywane od 1927 r., ale dotychczas niewycofane, lecz wyraźnie nadal utrzymane na mocy § 1 (punktu 36) rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 lutego 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 23 poz. 237) zostaną w najbliższych dniach rozesłane kasom urzędów skarbowych. Zostanie rozesłany odrazu cały zapas tych znaczków, znajdujący się w Biurze Znaków Wartościowych; poszczególne kasy mają więc, gdy zapas znaczków 5-groszowych będzie na wyczerpaniu, zamówić znaczki 25-groszowe (zmniejszając oczywiście odpowiednio ilość zamawianych znaczków 20-groszowych). Dystrybutorzy są uprawnieni w razie sprzedaży nieparzystej ilości znaczków 25-groszowych żądać za jeden z tych znaczków (tylko za jeden nie za każdy) tytułem opłaty właściwej oraz z dodatkiem 10%-owym 28 gr. np. wrazie sprzedaży 7 takich znaczków dystrybutor ma prawo żądać 1 zł. 93 gr.; w razie sprzedaży nieparzystej ilości znaczków 5-groszowych, dystrybutor ma prawo żądać za jeden z tych znaczków 6 gr. (np. w razie sprzedaży 7-miu takich znaczków ma prawo żądać 39 gr.).

14) Opłata w wysokości 3 zł. przewidziana w art. 139 (od niewymienionych w innych postanowieniach u. o. s.: aktów notarjalnych i sądowych oraz pism uwierzytelnionych notarjalnie lub sądownie) zostaje podwyższona na 5 zł., a przewidziana w tymże artykule opłata w wysokości 1 zł. ulega podwyższeniu na 2 zł.

15) Art. 10 i 11 ulegają zmianom, na skutek których stanie się zbędnem utrzymywanie w ewidencji (w R. U. B. II) przypadków, w których podstawę wymiaru opłaty stemplowej stanowi wartość zobowiązania do świadczeń perjodycznych, mianowicie:

a) w przypadkach, w których świadczenie jest ustanowione na oznaczoną ilość lat, lub ich części (do pewnego terminu kalendarzowego: punkt „b" art. 10), nie będzie miał zastosowania art. 11 i opłata zostanie obliczona tylko raz jeden, a mianowicie od sumy świadczeń perjodycznych, obliczonej za cały czas trwania zobowiązania — z tem jednak ograniczeniem, że w razie ustanowienia na czas, przewyższający 17 lat, należy wziąć za podstawę wymiaru iloczyn z pomnożenia należności rocznej przez 17.

b) w razie ustanowienia świadczeń na czas nieokreślony (punkt „e" art. 10) obliczy się opłatę tylko raz jeden, biorąc za podstawę wymiaru iloczyn z pomnożenia należności rocznej przez 5.

c) w razie ustanowienia świadczeń na czas nieokreślony z oznaczeniem jednak pewnego terminu, do którego zobowiązanie trwać będzie niewątpliwie, obliczy się opłatę raz jeden, biorąc za podstawę wymiaru sumę dwóch iloczynów, a mianowicie: iloczynu z pomnożenia należności rocznej przez ilość lat (względnie też ich części), przez które zobowiązanie będzie trwało niewątpliwie, oraz iloczynu z pomnożenia należności rocznej przez 5; suma obu iloczynów nie może jednak wynosić więcej niż iloczyn z pomnożenia należności rocznych przez 17.

Art. 11 nie będzie już miał zastosowania do przypadków, przewidzianych w art. 10, lecz zastosowanie jego będzie ograniczone do przypadków, wymienionych w ustępie drugim

art. 9. Dotyczący tego przedmiotu § 11 r. w. s. nie ulegnie zmianie.

16) W myśl nowego brzmienia art. 9 może nastąpić ustalenie podstawy wymiaru niezwłocznie przez obliczenie prawdopodobnej sumy wszystkich świadczeń za cały czas trwania zobowiązania. Ministerstwo Skarbu upoważnia niniejszem urzędy skarbowe do stosowania powyższego przepisu w tych przypadkach, w których suma wszystkich świadczeń za cały czas trwania zobowiązania da się obliczyć w przybliżeniu, jeżeli ta suma, w przybliżeniu obliczona nie przewyższa 5000 zł. Urzędy skarbowe mogą korzystać z tego upoważnienia zarówno wówczas, gdy pismo, podlegające opłacie, zostało przedstawione urzędowi skarbowemu przez podatnika w myśl zdania drugiego art. 22, jakoteż wówczas, gdy zostało przesłane urzędowi skarbowemu przez notarjusza lub sekretarjat sądowy (art. 27, ustęp drugi art. 28, ustęp piąty: art. 29, art. 30 punkt 3, art. 31 ustęp piąty). Również może być zastosowany ustęp ostatni art. 9 (o ile zachodzą warunki, wymienione wyżej w zdaniu drugiem niniejszego punktu 16) w przypadkach, które urząd skarbowy już zapisał do RUB II bez względu na to, czy zapisanie do RUB II. nastąpiło przed dniem 18 maja 1932 r. czy po tym dniu.

Powyższe podaje się do wiadomości i zastosowania.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego

(—) *Dr. A. Kreutz*

278.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 4 czerwca 1932 r.

L. 316/I/1/32

w sprawie terminowych załatwień pism N. I. K.

Do

Panów Szefów Działów, oraz Kierowników Biur w Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

W myśl zarządzenia Pana Ministra Skarbu z dnia 30.IV. b. r. L. D. I. 20315/1/32 odpowiedzi na pisma Najwyższej Izby Kontroli winne być udzielane z reguły w ciągu 1-go miesiąca.

Stwierdziłem, że w wielu wypadkach termin ten nie jest dotrzymywany z winy poszczególnych Działów i Biur, które wbrew zarządzeniu Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego z dnia 30 października 1929 r. L. 19052/pr/I/29 i, pomimo ponagleń, nie przestrzegają obowiązku terminowego opracowywania i nadsyłania do Działu I/1 materjałów, niezbędnych dla przygotowania odpowiedzi na pisma Najwyższej Izby Kontroli.

Ten stan rzeczy, wyraźnie sprzeczny z wyżej wymienionem zarządzeniem Ministra Skarbu, winien ulec zmianie.

Celem zapobieżenia na przyszłość powtarzaniu się tego rodzaju niewłaściwości, zobowiązuję Panów Szefów Działów i Kierowników Biur do osobistego czuwania nad tem, by materjały dla odpowiedzi do Najwyższej Izby Kontroli opracowywane (tak pod względem rzeczowym, jak i redakcyjnym) przez podległe Im Biura, były nadsyłane do Działu I/1 z reguły w terminie 20-tu dniowym, o ile w poszczególnych wypadkach niema specjalnych co do terminu innych wiążących zastrzeżeń.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego

(—) *Dr. A. Kreutz*

279.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 10 czerwca 1932 r.

w sprawie zmiany przepisów o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odmenderowania) i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych w kraju.

(Dz. U. R. P. z dnia 21 czerwca 1932 r. Nr. 50, poz. 461).

SPRAWY OSOBOWE

280.

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 26 kwietnia 1932 r.

L. D. I. 18543/Em/32.

w sprawie wykonania ustawy z dnia 18 marca 1932 r.

(Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239).

Do

Kancelarji Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydjum Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw w/m.

W celu uniknięcia wątpliwości, jakieby mogły się nasunąć przy wykonywaniu ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o zmianie niektórych przepisów, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239) i ujednostajnienia praktyki poszczególnych władz powołanych do wydawania na zasadzie wskazanej ustawy orzeczeń w sprawach emerytalnych, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia co następuje:

Do art. 1 pkt. 5 ustawy.

Na mocy tego przepisu w art. 9 ust. 2 punkt 1 ustawy emerytalnej z dn. 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 42 z r. 1931 poz. 380) został wykreślony, jako warunek nabycia uprawnień do zaopatrzenia emerytalnego, związek ze służbą kalectwa, czy też choroby, powodujących trwałą utratę zdolności do zarobkowania. Powyższa zmiana zgodnie z art. 13 ustawy z dn. 18 marca 1932 r. obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1931 r. czyli od daty, kiedy warunek związku kalectwa, czy też choroby ze służbą został wprowadzony do art. 9 ustawy emerytalnej na mocy ustawy z dnia 18 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 170). W związku z tem wszystkie odmowne decyzje w sprawach emerytalnych, w których odmowa przyznania zaopatrzenia emerytalnego była oparta

na niestwierdzeniu w myśl art. 9 ust. 2 punkt 1 ustawy emerytalnej z dn. 11 grudnia 1923 r. związku przyczynowego kalectwa, czy też choroby ze służbą, powinny być z urzędu lub na wniosek zainteresowanej osoby ponownie przejrzane, niezależnie od tego, czy przed wydaniem ustawy z dn. 18 marca 1932 r. decyzje te były przez zainteresowane osoby zaskarżone, czy też formalnie uprawomocniły się wobec upływu terminu do zaskarżenia. Przyznanie emerytury na zasadzie nowego brzmienia art. 9 ust. 2 punkt 1 ustawy emerytalnej z dn. 11 grudnia 1923 r. ustalonego ustawą z dn. 18 marca 1932 r. powinno nastąpić od pierwszego dnia miesiąca po przeniesieniu danego funkconarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego w stan spoczynku, niezależnie od tego, czy i kiedy funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy zgłosi żądanie przyznania mu emerytury na zasadzie znowelizowanego przepisu. Zasady powyższe dotyczą oczywiście jedynie funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych, przeniesionych w stan spoczynku — bez przyznania im prawa do uposażenie emerytalnego mimo posiadania 5 lat wysługi emerytalnej, oraz wdów i sierot po takich funkcjonarjuszach i zawodowych wojskowych — zmarłych po dniu 1 kwietnia 1931 r., a przed wejściem w życie noweli z dnia 18 marca 1932 r., czyli przed 1 kwietnia 1932 r. Postępowanie względem emerytów, przeniesionych w stan spoczynku przed 1 kwietnia 1931 r., z powyższych powodów w żadnym razie nie podlega rewizji.

Do art. 1 pkt. 8 i 9 ustawy.

Zmiany, wprowadzone temi postanowieniami, mają na celu przedewszystkiem usunięcie wątpliwości interpretacyjnych i dokładniejsze sprecyzowanie warunków, w których mają obowiązywać zasady art. 25 ustawy emerytalnej z dn. 11 grudnia 1923 r. w brzmieniu ustawy z dn. 18 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. z r. 1931 Nr. 42, poz. 380). Nadanie wprowadzonym zmianom mocy wstecznej wywołane było potrzebą zupełnego unicestwienia dawnego systemu, wedle którego ostateczne obliczenie części emerytury, jaką emeryt mógł na zasadzie art. 25 otrzymywać, następowało po upływie okresu rocznego, obliczenia zaś uskuteczniane przy wypłatach miesięcznych rat emerytalnych, miały jedynie charakter prowizoryczny, zaliczkowy. System ten przy praktycznem wykonywaniu nasunął daleko idące trudności techniczne i obliczeniowe. Nadaniu art. 1 punkt 8 i 9 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. mocy wstecznej od dnia 1 kwietnia 1931 r. nie należy zatem przypisywać takiego znaczenia, iżby kwoty, nadpłacone emerytowi przy wypłatach miesięcznych rat uposażenia emerytalnego za ubiegłe miesiące do marca 1932 r. włącznie, o ile tylko wypłaty te zostały uskutecznione zgodnie z art. 25 ustawy emerytalnej w brzmieniu poprzednio obowiązującem, a ustalonym ustawą z dn. 18 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 42 z 1931 r. poz. 380), miały być obecnie potrącone z bieżących rat uposażenia emerytalnego. Jeżeliby jednak przy ostatecznem obliczeniu na 1-go kwietnia 1932 r. w myśl punktu 7 okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 3 lipca 1931 r. L. D. I. 5897/5/31 w sprawie stosowania art. 25 ustawy emerytalnej według noweli z dn. 18 marca 1931 r. okazać się miało, że istnieje różnica na korzyść emeryta między częścią uposażenia emerytalnego, która została mu zatrzymana, a kwotą, o którą uposażenie emerytalne należało zmniejszyć, w takim razie, o ile różnica ta nie została jeszcze wypłacona, należy uskutecznić rozliczenie z emerytem na zasadzie art. 25 ustawy emerytalnej w nowem brzmieniu, obowiązującem na mocy ustawy z dn. 18 marca 1932 r. i przekazać dopłatę za okres 1 kwiecień 1931 r. — 1 kwiecień 1932 r. w granicach, dopuszczalnych na podstawie tego nowego brzmienia wskazanego przepisu.

Do art. 1 pkt. 16 ustawy.

Wobec wykreślenia w art. 50 ustawy emerytalnej z dn. 11 grudnia 1923 r. ustepu 5, zawodowym podoficerom, którzy przechodzą w stan spoczynku od dn. 1 kwietnia 1932 r. lub później, czas obowiązkowej służby wojskowej zalicza się normalnie do wysługi emerytalnej, podobnie jak było to dotychczas w stosunku do zawodowych wojskowych (oficerów), czyli, że okres ten wpływa nietylko na wysokość uposażenia emerytalnego, ale również na uzasadnienie samego prawa do emerytury.

Do art. 2 i 3 ustawy.

Wobec wyraźnego rozstrzygnięcia kwestji pozbawienia dodatków ekonomicznych na żonę emerytów, którym przed wejściem w życie ustawy z dn. 18 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 170) został przyznany w myśl art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz U. R. P. Nr. 6 z r. 1924, poz. 46) dodatek na żonę, poślubioną po przejściu w stan spoczynku, przy wydawaniu decyzyj, odmawiających tym emerytom wypłaty dodatku ekonomicznego na żonę, należy przytaczać obok art. 20 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r. w brzmieniu ustawy z dn. 18 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 42 z r. 1931, poz. 380) również art. 2 ustawy z dn. 18 marca 1932 r. (Dz. R. P. Nr. 26, poz. 239).

To samo dotyczy emerytów, przeniesionych w stan spoczynku przed 1 kwietnia 1931 r. oraz wdów i sierot po takich emerytach, którym przed tą datą służyło prawo do emerytury według mnożnej, obowiązującej w w. m. Gdańsku, czego emeryci ci, względnie wdowy lub sieroty, zostały pozbawione na mocy art. 3 wskazanej wyżej ustawy z dnia 18 marca 1932 r.

Kwoty, nadebrane przez emerytów z tytułu otrzymywania po dn. 1 kwietnia 1931 r. dodatku ekonomicznego na żonę, poślubioną po przeniesieniu w stan spoczynku, oraz przez emerytów, wdowy i sieroty z tytułu otrzymywania zaopatrzenia emerytalnego po 1 kwietnia 1931 r. według mnożnej, obowiązującej w w. m. Gdańsku, winny być ściągnięte w trybie art. 5 ustawy emerytalnej.

Do art. 6 ustawy.

Przepisowi temu podlegają emeryci, którzy zostali przeniesieni w stan spoczynku przed dniem 1 kwietnia 1932 r., a więc również tacy, których przeniesienie w stan spoczynku nastąpiło dn. 31 marca 1932 r. Emeryci ci będą więc mieli prawo do uposażenia emerytalnego, skoro tylko odpowiadają warunkom ustawy emerytalnej w brzmieniu, jakie obowiązywało przed wejściem w życie ustawy z dn. 18 marca 1932 r., czyli w brzmieniu ogłoszonem w

Dz. U. R. P. z r. 1931 Nr. 42, poz. 380, przyczem mają do nich zastosowanie odpowiednie przepisy art. 5 i 6 ustawy z dn. 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239). Uposażenie tych emerytów powinno być zatem wymierzane w wysokości, jaką przewidywał art. 19 ustawy emerytalnej w dawnem brzmieniu, nowe zaś zasady wymiarowe, ustalone w art. 1 punkt 7 ustawy z dn. 18 marca 1932 r., zgodnie z art. 6 tejże ustawy będą miały do tych emerytów zastosowanie dopiero od dn. 1 kwietnia 1933 r. Do tego czasu emeryci ci będą uiszczali jedynie opłatę, przewidzianą w art. 5 ustawy z dn. 18 marca 1932 r. Takie rozstrzygnięcie wynika z okoliczności, iż aktem prawotwórczym, wedle którego należy oceniać właściwość przepisów miarodajnych dla ustalenia praw emerytalnych, jest moment przeniesienia w stan spoczynku, a nie data płatności pierwszej raty zaopatrzenia (art. 22 ustawy emerytalnej). W przytoczonych zaś wyżej przypadkach tą datą jest dzień 31 marca, a więc dzień, poprzedzający wejście w życie ustawy z dn. 18 marca 1932 r.

Te same zasady należy stosować do wdów i sierot, których mąż, czy też ojciec zmarł w służbie czynnej lub został przeniesiony w stan spoczynku przed dn. 1 kwietnia 1932 r. niezależnie od tego, czy samo przyznanie pensji wdowiej lub sierocej nastąpiło przed czy po 1 kwietnia 1932 r. Takie rozstrzygnięcie wynika z art. 60 ust. 1, art. 61 ust. 1 i art. 62 ustawy emerytalnej z dn. 11 grudnia 1923 r., stanowiących o tem, że prawo do pensji wdowiej i sierocej jest prawem pochodnem i że podstawą obliczenia tych pensyj jest wysokość kwoty uposażenia emerytalnego, które zmarły mąż otrzymywał lub, do którego miałby prawo w chwili śmierci.

Natomiast wszystkiem emerytom, przeniesionym w stan spoczynku w dniu 1 kwietnia 1932 r. lub później, oraz wdowom i sierotom, które przed dniem 1 kwietnia 1932 r. nie miały prawa do zaopatrzenia emerytalnego i których mężowie ani ojcowie przed tą datą nie zostali przeniesieni w stan spoczynku, zaopatrzenie emerytalne powinno być wymierzane wyłącznie na zasadach ustawy emerytalnej w brzmieniu, ustalonem ustawą z dn. 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239).

SPRAWY ROBOTNICZE

281.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 31 maja 1932 r.

L. 2332/I/3/32

w sprawie zasiłków dla pracowników z etatu robotniczego, powołanych na ćwiczenia wojskowe.

Do

Fabryk i Zakładów Polskiego Monopolu Tytoniowego (z wyjątkiem Sofji).

Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego przedłuża na rok budżetowy 1932/33 moc obowiązującą zarządzenia z dnia 26 czerwca 1928 r. L. 23047/VIII/28 w sprawie zasiłków uzupełniających dla rodzin robotników rezerwistów, powołanych na ćwiczenia wojskowe.

W sprawie wynagrodzenia za czas ćwiczeń wojskowych pracowników umysłowych, pozostających na etacie robotniczym — obowiązują postanowienia zarządzenia z dnia 6 maja 1930 r. L. 3038/VIII/30.

Niniejsze należy podać do wiadomości ogółowi pracowników za pomocą stosownego zawiadomienia, wywieszonego na tablicy ogłoszeń.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego

(—) *Dr. A. Kreutz*

282.

OKÓLNIK D. P. M. T. Nr. 46.

z dnia 17 czerwca 1932 r.

L. 2717/I/3/32.

w sprawie miejsca zamieszkania robotników przenoszonych w stan emerytury.

Do

Fabryk, Zakładów i Urzędów Polskiego Monopolu Tytoniowego (wszystkie).

Niejednokrotnie zachodzą wypadki, że Farbyki, Zakłady i Urzędy Polskiego Monopolu Tytoniowego podają we wnioskach emerytalnych niewłaściwe miejsce zamieszkania robotników, przenoszonych w stan emerytury.

Postępowanie takie naraża z jednej strony Skarb Państwa na niepotrzebne wydatki, gdyż zwrócone przez pocztę przekazy muszą być ponownie przesyłane pod właściwym adresem, z drugiej strony sprzeciwia się wyraźnie postanowieniom, zawartym w § 9 „Statutu Emerytalnego", ponieważ powoduje znaczne opóźnienie wypłaty zaopatrzeń emerytalnych do rąk osób zainteresowanych.

Powiększa przytem prace manipulacyjne, co w obecnym okresie oszczędnościowym jest również objawem wysoce niepożądanym.

Aby temu zapobiec na przyszłość, należy przed wysłaniem odnośnego wniosku do Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego sprawdzić, względnie ustalić bezpośrednio z zainteresowanym, jego miejsce zamieszkania.

Za Dyrektora P. M. T.

Szef Działu Ogólnego

(—) *R. Jabłoński*

FABRYKACJA

283.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 16 czerwca 1932 r.

L. 1517/II/2/32.

w sprawie sortowania odpadków papierosowych.

Do

wszystkich Państwowych Fabryk Wyrobów Tytoniowych.

Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego otrzymała wiadomość, że w odpadkach papierosowych, sprzedanych ostatnio firmie „Nowowilejska Fabryka Masy Drzewnej i Papieru w Kuczkurysz-

kach" znajdowały się nienależycie oczyszczone z materjału tytoniowego gilzy, co miało dać możność robotnikom firmy do wybierania tytoniu i sprzedawania go konsumentom. Nie jest wykluczone, że wśród odpadków znajdowały się również i całe papierosy.

W każdym razie fakt znajdowania gilz z resztkami tytoniu został stwierdzony w oświadczeniach jednego z urzędników papierni.

Zawiadamiając o powyższem Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego poleca:

1) dokładnie sortować odpadki papierowe z bobin i etykiet i oczyszczać je strannie z resztek tytoniu.

2) przestrzegać dokładnie postanowień zawartych w § 353 Instr. Mat. ust. 9a.

Za Dyrektora P. M. T.
Szef Działu Produkcji
(—) *Inż. M. Zdrojewski*

284.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 22 czerwca 1932 r.

L. 1648/II/2/32.

w sprawie anulowania zarządzenia L. 970/II/2/32 o papierosach pakowanych ręcznie w pudełka klapkowe.

Do
wszystkich Państwowych Fabryk wyrobów tytoniowych z wyjątkiem: Bydgoszczy, Kościan, Wodzisławia.

Wobec braku dostatecznie wolnego miejsca w fabrykach, w pakowalni ręcznej papierosów, które jest koniecznie potrzebne stemplarkom do stemplowania pudełek klapkowych, pakowanych ręcznie i innych techniczno - lokalnych trudności, które pojawiły się w związku z koncentracją produkcji, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego anuluje zarządzenie z dnia 27.IV 1932 r. L. 970/II/2/32.

Od chwili otrzymania niniejszego zarządzenia papierosy pakowane ręcznie w pudełka klapkowe, a potem dopiero sygnetowane maszynowo, posiadać będą tylko stempel wybity przez sygneciarkę.

Wobec zniesienia indywidualnego stempla pakowaczki — Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego poleca zaostrzyć kontrolę nad ręcznem pakowaniem i ma nadzieję, że tak, jak dotąd, niedopakowanie przepisanej ilości papierosów należeć będzie do nielicznych wyjątków.

Za Dyrektora D. M. T.
Szef Działu Produkcji
(—) *Inż. Zdrojewski*

MAGAZYNOWANIE

285.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 18 czerwca 1932 r.

L. 1583/II/2/32.

w sprawie ewidencji odbioru surowca.

Do
wszystkich Państwowych Fabryk Wyrobów Tytoniowych, wszystkich Państwowych Magazynów Surowców Tytoniowych, wszystkich Państwowych Magazynów Surowców i Wyrobów Tytoniowych, Urzędu Wykupu Tytoniu i Państwowego Magazynu Wyrobów Tytoniowych w Grudziądzu, Państwowego Magazynu Wyrobów Tytoniowych w Toruniu, Stanisławowie, Przemyślu, Magazynu Polskiego Monopolu Tytoniowego w Sofji.

Dla ewidencji surowca zagranicznego, w szczególności zaś celem umożliwienia Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego ustalenia w każdej chwili, kiedy i od której firmy nadeszła dana partja surowca, zarządza się:

Urzędy odbierające surowiec zagraniczny wprost od firm dostawczych winny odnotowywać na tablicach oprócz danych wskazanych w § 21 Instr. Mat.

a) firmę dostawczą,
b) liczbę i datę umowy,
c) liczbę i datę przydziału transportu z zagranicy,
d) datę i Nr. protokółu ekspertyzy.

Dane te winny zawierać tak tablice depozytowe, jak również tablice rachunku normalnego i należy je podawać stale do wiadomości urzędów odbiorczych, w razie wysyłki surowca.

Należy to czynić, o ile możności w tekście faktur. A gdyby to z jakichkolwiek powodów było niemożliwe, należy to czynić na odwrocie tychże. Urzędy odbiorcze winny odnotowywać te dane na własnych tablicach składowych.

Tablice już założone, a niezawierające powyższych danych, należy uzupełnić w drodze korespondencji z odnośnemi urzędami. Ponieważ niejednokrotnie zajdzie wypadek, że dany surowiec przeszedł przez kilka urzędów, nie należy ograniczyć się jedynie do stwierdzenia, że surowiec nadszedł z danego urzędu, lecz w dalszym ciągu korespondencji należy ustalić urząd, który otrzymał surowiec z zagranicy i ten winien podać dane, o których mowa na wstępie niniejszego zarządzenia.

Sprawę powyższą należy traktować jako b. pilną.

Za Dyrektora D. M. T.
Szef Działu Produkcji.
(—) *Inż. M. Zdrojewski*

ORGANIZACJA SPRZEDAŻY.

286.

OKÓLNIK D. P. M. T. Nr. 43.

z dnia 31 maja 1932 r.

L. 1642/IV/2/32.

w sprawie zmiany magazynów rezerwowych dla niektórych marek papierosów.

Do
wszystkich Zakładów Sprzedaży Polskiego Monopolu Tytoniowego (prócz Skar. Zakł. Sprzedaży Wyr. Tyt. w Gdyni).

Zmieniając częściowo zarządzenie z dnia 4.IV. 1930 r. L. 1108/IV/2/30 (okólnik Nr. 66), Dyrekcja Pol-

skiego Monopolu Tytoniowego oznajmia, że począwszy od dnia 19-go czerwca b. r. magazynem rezerwowym dla papierosów „Nil", „Egipskie Specjalne", „Złota Pani", „Dames" i „Pani" — oraz dla kolekcyj papierosowych w wytwornych opakowaniach po 100 i 200 sztuk będzie Państwowy Magazyn Surowców i Wyrobów Tytoniowych w Warszawie, ul. Nowogrodzka 45 — dla papierosów zaś „Sokół" — Państwowa Fabryka Wyrobów Tytoniowych w Radomiu.

Za Dyrektora P. M. T.
Szef Działu Sprzedaży.
(—) *Inż. Kania*

287.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 13 czerwca 1932 r.
L. 4418/IV/1/32.

w sprawie sprzedaży papierosów na sztuki.

Do
wszystkich Izb Skarbowych i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach oraz do wszystkich Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopolów Państwowych.

Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego otrzymała w ostatnich dniach szereg zawiadomień od detalicznych sprzedawców wyrobów tytoniowych, że organy Kontroli Skarbowej w niektórych miejscowościach zabraniają sprzedaży papierosów na sztuki.

Wobec tego Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego wyjaśnia, iż do czasu unormowania sprawy sprzedaży papierosów na sztuki stosownie do postanowień § 13-go zdanie ostatnie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 31-go III 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 266) sprzedaż papierosów na sztuki jest dozwolona w granicach dotychczasowych przepisów, jak to zresztą wyjaśniono okólnikiem Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego z dn. 29.XII. 1931 r. L. 5152/IV/1/32.

Izby Skarbowe, (Śląski Urząd Wojewódzki — Wydział Skarbowy) i Urzędy Skarbowe Akcyz i Monopolów Państwowych zechcą o tem powiadomić podległe im organy Kontroli Skarbowej i równocześnie wydać zarządzenia, zmierzające do nieutrudniania w przyszłości sprzedaży wyrobów tytoniowych.

Za Dyrektora P. M. T.
Szef Działu Sprzedaży.
(—) *Inż. Kania*

288.

INSTRUKCJA

z dnia 15-go czerwca 1932 r.
L. 4500/IV/1/32

dla hurtowni tytoniowych prowadzonych przez Polski Monopol Tytoniowy we własnym zarządzie.

Organizacja i zadania hurtowni

§ 1.

Hurtownie tytoniowe prowadzone przez Polski Monopol Tytoniowy we własnym zarządzie niżej w niniejszej instrukcji zwane „Hurtowniami" są skomercjalizowanemi oddziałami handlowemi Zakładów Sprzedaży Polskiego Monopolu Tytoniowego.

§ 2.

Zadaniem hurtowni jest:

a) sprzedaż przydzielonym odbiorcom wyrobów tytoniowych;
b) czynienie starań o powiększenie konsumcji tych wyrobów w swoim rejonie;
c) reklamowanie wyrobów tytoniowych, a szczególnie tych, których propagandę zaleci Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego.

§ 3.

Hurtownie są otwierane przez Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego w miarę potrzeby.

§ 4.

Funkcje hurtowni mogą spełniać, bądź to oddzielone jednostki Zakładów Sprzedaży, bądź to same Zakłady Sprzedaży.

§ 5.

Bezpośrednie kierownictwo hurtowni należy do jej zarządzającego.

Zarządzającym hurtowni jest ten z jej pracowników, któremu kierownictwo hurtowni zostanie poruczone przez Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego względnie kierownika właściwego Zakładu Sprzedaży, sprawującego nadzór nad prowadzeniem hurtowni.

Właściwość nadzorczego dla każdej hurtowni Zakładu Sprzedaży określa każdorazowo Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Stosunek służbowy personelu

§ 7.

Kierownicy Zakładów Sprzedaży przyjmują i zwalniają w imieniu Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego, na ogólnych zasadach obowiązujących w handlu, personel handlowy i pomocniczy hurtowni tytoniowych. Wzór i warunki umów, zawieranych między kierownikiem Zakładu Sprzedaży, a personelem hurtowni, ustala Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego.

§ 8.

Ogólne przepisy normujące stosunek służbowy i uposażenie pracowników Polskiego Monopolu Tytoniowego nie mają zastosowania do personelu hurtowni.

§ 9.

Kierownik właściwego Zakładu Sprzedaży może przyznawać personelowi hurtowni za wydajną pracę jednorazowe indywidualne gratyfikacje kwartalne, przeznaczając na ten cel część czystego zysku, osiągniętego przez hurtownię w ubiegłym kwartale.

Pobór i sprzedaż

§ 10.

Hurtownie pobierają wyroby tytoniowe z właściwego Zakładu Sprzedaży.

§ 11.

Cenę pobranych wyrobów tytoniowych dla hurtowni określa się według obowiązującej w chwili poboru ceny taryfowej z potrąceniem rabatu określonego przez Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego dla każdej hurtowni.

Rabat ten nie może być wyższy, niż rabaty przyznawane hurtowniom prywatnym.

§ 12.

Wyroby tytoniowe będą sprzedawane przez hurtownie detalistom z rabatem ustalonym dla detalistów w przepisach ogólnych.

§ 13.

Zysk brutto hurtowni stanowi różnicę pomiędzy ceną, jaka jest liczona hurtowni przez wyznaczony jej dla poboru wyrobów tytoniowych Zakład Sprzedaży, a ceną otrzymaną od detalistów.

Zysk netto hurtowni stanowi nadwyżka, jaka pozostanie po potrąceniu z zysku brutto wszystkich wydatków hurtowni.

§ 14.

Dla każdej hurtowni Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego określa rejon, w którym hurtownia zobowiązana jest sprzedawać wyroby tytoniowe wszystkim przydzielonym odbiorcom.

§ 15.

Hurtownie, nie przynoszące zysku, ulegają zamknięciu na podstawie zarządzenia Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

§ 16.

Hurtownie prowadzą sprzedaż w godzinach, oznaczonych dla tego rodzaju przedsiębiorstw handlowych przez władze administracji ogólnej, nie krócej jednak, niż od godziny 8-ej do godziny 17.30 bez przerwy obiadowej.

§ 17.

Hurtownie muszą posiadać stale takie zapasy wyrobów tytoniowych, ażeby wszyscy odbiorcy w godzinach handlowych mogli być zaopatrzeni w żądany towar.

Wysokość zapasu towarów dla każdej hurtowni określa w zależności od miejscowych warunków i pojemności lokalu kierownik właściwego Zakładu Sprzedaży.

Lokal i urządzenie

§ 18.

Hurtownie tytoniowe powinny posiadać lokal i urządzenie, dostosowane do wykonywania swoich czynności z uwzględnieniem liczby odbiorców i obrotu hurtowni.

§ 19.

Hurtownie powinny być utrzymywane we wzorowym porządku i czystości.

§ 20.

Na zewnątrz lokalu hurtowni ma być umieszczony w miejscu widocznem szyld „Hurtownia Tytoniowa", według przepisanego przez Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego wzoru.

§ 21.

W lokalu hurtowni, w części przeznaczonej dla odbiorców, winny być wywieszone cenniki i napisy, objaśniające czynności pełnione przez personel, jak np.: „zamówienia", „kasa" i t. p. i ostrzegające o nieprzyjmowaniu reklamacyj nienależytej wypłaty po odejściu od kasy, po odbiorze towaru i t. p.

§ 22.

W lokalu hurtowni, w części przeznaczonej dla odbiorców powinna być ponadto, w miejscu widocznem, książka zażaleń, przesznurowana i zaopatrzona pieczęcią właściwego Zakładu Sprzedaży.

Obowiązki personelu

§ 23.

Cały personel hurtowni obowiązany jest obsługiwać odbiorców szybko, uprzejmie i sprawnie oraz zachęcać do kupna najbardziej rentownych dla Polskiego Monopolu Tytoniowego wyrobów.

§ 24.

Zarządzający hurtownią obowiązany jest:

a) czuwać nad sprawnością obsługi, a w razie stwierdzenia niedomagań w załatwianiu odbiorców, niezwłocznie je usuwać, wydając natychmiastowe zarządzenia;
b) przestrzegać równomiernego podziału pracy tak własnej, jak całego personelu hurtowni, aby przez dobrą jej organizację zapewnić największą wydajność w obsłudze odbiorców;
c) przestrzegać, aby cały personel hurtowni należycie wypełniał poruczone mu obowiązki;
d) dbać o estetykę lokalu hurtowni i jej okien wystawowych;
e) kontrolować kasę, terminowość wpłat pieniężnych do Pocztowej Kasy Oszczędności i zapas wyrobów tytoniowych;
f) czuwać nad tem, aby wyroby tytoniowe były przechowywane w należytym stanie, zwracając do miejsca poboru wyroby, nie nadające się do puszczenia w obieg.

§ 25.

Kierownik właściwego nadzorczego Zakładu Sprzedaży wykonywa ogólną kontrolę nad całokształtem działalności hurtowni. W szczególności jest on obowiązany:

a) przynajmniej raz na miesiąc przeprowadzać niespodziewanie szczegółową kontrolę kasy, zapasów i jakości wyrobów tytoniowych;
b) w ostatnim dniu każdego miesiąca sprawdzać, na podstawie prowadzonych przez hurtownię ksiąg, zamknięcia rachunkowe oraz pozostałość zapasów;
c) prowadzić stale dokładną kontrolę dochodów i wydatków hurtowni i badać jej ren-

towność, przeprowadzając kalkulację kosztów prowadzenia.

Rachunkowość

§ 26.

Hurtownie prowadzą następujące księgi i dowody rachunkowo - kasowe: a) zestawienie, b) raport kasowy, c) raport sprzedaży, d) księgę składową, e) rejestr sprzedaży, f) księgę kontową, g) książkę zwrotów.

§ 27.

Zestawienie (wzór Nr. 1) służy do wpisywania zamówień detalistów na wyroby tytoniowe.

Do książi tej pracownik, przyjmujący zamówienie wpisuje je w 3-ch egzemplarzach przez kalkę, obliczając należność za towar i opakowanie. I-szy egzemplarz zestawienia odsyła się do kasy, II-gi do ekspedycji, celem przygotowania tam towaru do wydania; III-ci egzemplarz pozostaje w grzbiecie księgi.

§ 28.

Raport kasowy (wzór Nr. 2) służy do zapisywania wszystkich gotówkowych wpływów hurtowni.

Prowadzący kasę po otrzymaniu 1-go egzemplarza zestawienia inkasuje należną gotówkę, wpisuje otrzymaną kwotę do raportu kasowego, otrzymanie gotówki stwierdza swoim podpisem i pieczątką „zapłacono", zwracając detaliście zestawienie. Odbiorca towaru udaje się z pokwitowanem w ten sposób zestawieniem do ekspedycji.

Po skończonych godzinach handlu, prowadzący kasę sumuje raport kasowy, uzgadnia z faktycznym stanem gotówki w kasie i porównywa z raportem sprzedaży.

Prowadzący kasę winien cały, o ile jest to możliwe, gotówkowy wpływ dzienny wpłacić w tym samym dniu do Pocztowej Kasy Oszczędności na rachunek Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego, względnie o ile to będzie osobno zlecone, na rachunek właściwego Zakładu Sprzedaży.

W kasie hurtowni na dzień następny mogą pozostawać kwoty nieprzekraczające Zł. 300 — w bilonie i w drobnych banknotach dla umożliwienia prowadzącemu kasę wydawania reszty odbiorcom, zgłaszającym się od rana w dniu następnym.

Dla wyrównania całkowitego wpływu gotówkowego z dnia poprzedniego prowadzący kasę wpłaca do Pocztowej Kasy Oszczędności niedopłaconą w tym dniu część wpływu dziennego, poczem pokwitowania wpłat i raport kasowy odsyła do właściwego Zakładu Sprzedaży.

§ 29.

Raport sprzedaży (wzór Nr. 3) służy do zapisywania sprzedanych wyrobów tytoniowych.

Do raportu sprzedaży wydający towar wpisuje sprzedane wyroby tytoniowe na podstawie zestawienia otrzymanego z kasy, po uprzedniem sprawdzeniu z egzemplarzem II-im zestawienia, sprawdzeniu towaru wydawanego i uzyskaniu od odbiorcy pokwitowania odbioru na I-ym egzemplarzu zestawienia; II-gi egzemplarz zestawienia doręcza się odbiorcy wraz z towarem.

Po ukończeniu dziennej sprzedaży raport sumuje się, uzgadnia się materjałowo i kwotowo, sprawdzając, czy wartość sprzedanych wyrobów tytoniowych netto zgadza się z raportem kasowym (stanem gotówki).

§ 30.

Księga składowa (wzór Nr. 4) służy do prowadzenia ewidencji posiadanych zapasów.

Na podstawie księgi składowej, po ukończeniu sprzedaży, uzgadnia się zapas wyrobów tytoniowych, pozostały na dzień następny. Księga składowa obejmuje zapas wyrobów tytoniowych z dnia poprzedniego, przychód wyrobów tytoniowych z właściwego Zakładu Sprzedaży, stwierdzone nadwyżki przy obliczaniu zapasów, całodzienną sprzedaż na podstawie raportu dziennej sprzedaży, braki i zwroty do właściwego Zakładu Sprzedaży i pozostały zapas na dzień następny.

§ 31.

Rejestr sprzedaży (wzór Nr. 5) służy do zapisywania wyników całodziennej sprzedaży wyrobów tytoniowych.

Po zamknięciu i uzgodnieniu raportu dziennej sprzedaży, końcowe sumy raportu wpisuje się do rejestru. Rejestr w ostatnim dniu miesiąca sumuje się i wyprowadza się ogólną sprzedaż za cały miesiąc materjałowo i kwotowo. Rejestr, wraz z wykazem zapasów i opakowania, w ostatnim dniu miesiąca odsyła hurtownia do właściwego Zakładu Sprzedaży, który dołącza do rejestru raporty kasowe wraz z dowodami wpłaty do Pocztowej Kasy Oszczędności i odsyła razem z własnemi zamknięciami do Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego. Przed odesłaniem rejestru do Zakładu Sprzedaży hurtownia wpisuje całą miesięczną sprzedaż do rocznego sumarjusza.

§ 32.

Księga kontowa (wzór Nr. 6) służy do prowadzenia kont poszczególnych odbiorców.

Do księgi tej wpisuje się pobory wszystkich przydzielonych odbiorców, uwzględniając ewentualnie wszelkie nadpłaty i niedobory w pozycji „Uwaga". Księgę kontową zamyka się z końcem miesiąca i sumy miesięczne księgi kontowej porównywa się z sumami miesięcznemi książek poborowych detalistów.

§ 33.

Książka zwrotów od detalistów (wzór Nr. 7) służy do zapisywania wyrobów tytoniowych zwróconych od detalistów, jako towar nieświeży, uszkodzony lub zepsuty. Hurtownie tytoniowe natychmiast wydają wzamian zwróconych wyrobów towar świeży według zasad, ustalonych przez ogólne przepisy i zarządzenia. Hurtownie odsyłają zwrócone wyroby z pisemnem zawiadomieniem natychmiast do właściwego Zakładu Sprzedaży.

§ 34.

Klucze od kasy hurtowni powinny znajdować się w rękach 2-ch osób, t. j. zarządzającego i jednego pracownika, klucze od lokalu hurtowni powinni posiadać: część kluczy zarządzający, część zaś pra-

cownik odpowiedzialny za towar. Duplikaty kluczy od kasy znajdują się w depozycie Zakładu Sprzedaży (kasie). Duplikaty kluczy od lokalu, zależnie od warunków miejscowych, mają być przechowane w miejscu dostępnem, stale dozorowanem.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego

(—) *Dr. A. Kreutz*

289.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 20 czerwca 1932 r.

L. 403/IV/3/32.

w sprawie dokonywania nadzoru z punktu widzenia ochrony runku.

Do
Panów Kierowników Zakładów Sprzedaży Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Nawiązując do okólnika Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego L. 39 z dnia 19 maja 1932 r. poleca się przeprowadzającym lustrację lub kontrolę zwracać baczną uwagę na momenty wpływające ujemnie na konsumcję wyrobów Polskiego Monopolu Tytoniowego, a w szczególności:

1) na działalność przemytniczą i stopień rozpowszechnienia w kontrolowanym rejonie wyrobów tytoniowych zagranicznego pochodzenia oraz warunki sprzyjające przemytowi,

2) na rozpowszechnienie w nielegalnym handlu surowca krajowego pochodzącego z plantacji legalnych lub nielegalnych,

3) na działalność represyjną organów powołanych do ścigania nadużyć na szkodę monopolu tytoniowego i wzajemny stosunek oraz współpracę tych organów.

O spostrzeżeniach swych wymagających zarządzeń lokalnych należy zawiadomić odpowiednie władze i pozostać z niemi w kontakcie w czasie rozwijania się spowodowanej akcji, Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego zaś należy o spostrzeżeniach swych zawiadomić w sposób wskazany w cytowanym na wstępie okólniku Nr. 39.

Za Dyrektora P. M. T.
Szef Działu Sprzedaży.

(—) *Inż. Kania*

BUDOWA i REMONTY.

290.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 2 czerwca 1932 r.

L. 151/27/I/6/32

w sprawie wykonywania robót remontowych.

Do
Panów Dyrektorów (Kierowników) Zakładów Polskiego Monopolu Tytoniowego.

W ostatnich czasach zachodzą przypadki, że mimo zakazu samodzielnego wykonywania robót remontowych niektóre Zakłady roboty takie wykonują, prosząc po fakcie dokonanym o zatwierdzenie wydatkowanych sum.

Również zdarza się, że Zakłady zwracają się o zwrot kosztów remontu mieszkań, wydatkowanych z własnych funduszów przez poszczególnych użytkowników, którzy remonty zajmowanych lokali przeprowadzają na własną rękę.

Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego przypominając pp. Dyrektorom (Kierownikom), że zarządzenia oszczędnościowe winny być wykonywane z całą skrupulatnością uprzedza, że pod żadnym pozorem nie będzie zatwierdzać robót, wykonywanych bez poprzedniego zezwolenia, lokatorzy zaś mieszkań służbowych nie będą otrzymywali zwrotu poniesionych wydatków na remonty, przeprowadzane bez wiedzy i zgody Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Za Dyrektora P. M. T.
Szef Działu Ogólnego.

(—) *R. Jabłoński*

RACHUBA I KASOWOŚĆ

291.

OKÓLNIK D P. M. T. Nr. 45

z dnia 8 czerwca 1932 r.

L. 2014/V/1/32

w sprawie założenia kartoteki osób upoważnionych w Zakładach i Urzędach P. M. T. do podpisywania dyspozycji na wypłaty.

Do
wszystkich Zakładów i Urzędów Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego stwierdza, że szereg Zakładów i Urzędów Polskiego Monopolu Tytoniowego nie stosuje się ściśle do § 4 punktu 6 przepisów rachunkowo-kasowych, który mówi, że asygnacje kasowe przychodowe i rozchodowe oraz wszelkie dyspozycje na wypłaty, tak do instytucji finansowych, jak i do własnych zakładów, podpisują dwie uprawnione osoby, z których jedna zawsze powinna być z pośród personelu buchalterji (rachuby) — jako drugi podpis z lewej strony, a druga — dyrektor (kierownik) lub osoba przez niego upoważniona (w zastępstwie) — jako pierwszy podpis z prawej strony.

Jednocześnie Dyrekcja zwraca uwagę pp. Dyrektorów (Kierowników), że przepis ten stosuje się w całej rozciągłości i przy dysponowaniu sumami na rachunkach bieżących oraz sumami depozytowemi z tem, że oprócz dwóch podpisów osób upoważnionych obowiązuje jeszcze na zleceniach wypaty i asygnacjach okrągła urzędowa pieczęć Zakładu (Urzędu). W celu ostatecznego unormowania poruszonej sprawy Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego zleca niezwłocznie sporządzić według dołączonego wzoru i nadesłać pod adresem Działu Finansowego wykazy osób upoważnionych do podpisywania w

imieniu Zakładu (Urzędu) wszelkich dyspozycji na wypłaty. W omawianych wykazach należy przedewszystkiem podać osoby, które podpisują, jako pierwszy podpis (dyrektor, kierownik lub w ich zastępstwie), a następnie osoby z pośród personelu buchalterji lub rachuby (kierownik lub w zastępstwie). Ponadto wykaz winien zawierać nazwę Zakładu (Urzędu) datę, nazwisko i imię, charakter służbowy (stanowisko) oraz własnoręczny podpis osoby upoważnionej. W rubryce „Uwagi" należy wyszczególnić, czy dana osoba podpisuje jako 1-szy, czy jako 2-gi podpis oraz podać datę i liczbę rozporządzenia Zakładu (Urzędu), którym danej osobie udzielono prawa podpisu.

Jednocześnie Dyrekcja nadmienia, że własnoręczność podpisów umieszczonych na wykazie osób winna być zaświadczona przez miejscowe władze skarbowe (Izbę Skarbową lub Urząd Skarbowy).

W wypadkach jakichkolwiek zmian, odwołania lub udzielenia nowego prawa podpisu należy niezwłocznie zawiadamiać o tem Dyrekcję (Dział Finansowy) oraz dołączać do zawiadomienia wzory nowych podpisów.

Za Dyrektora P. M. T.
Szef Działu Finansowego.
(—) *W. Oziemski*

Okrągła pieczęć urzędu.

Wzór wykazu do L. 2014/V/I/32.

Nazwa Zakładu (Urzędu)

L. dz.

Miejscowość,.................... data ....

W Y K A Z

osób upoważnionych do podpisywania w imieniu Zakładu (Urzędu) wszelkich dyspozycji na wypłaty:

L. p.	Nazwisko i imię	Charakter służbowy	Własnoręczny podpis	U w a g i
1.				
2.				
3.				

Izba Skarbowa (lub Urząd Skarbowy) w .... własnoręczność podpisów osób wyżej podanych stwierdza:

Okrągła pieczęć. Podpis.

GOSPODARKA MATERJAŁOWA

292.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 1 czerwca 1932 r.

L. 2614/I/5/32

w sprawie ograniczenia zakupu nowych ruchomości.

Do
Wszystkich Fabryk i Zakładów Polskiego Monopolu Tytoniowego.

W związku z przeżywaną obecnie sytuacją gospodarczą, konieczne jest ograniczenie zakupu nowych przedmiotów inwentarza ruchomego tylko do potrzeb najniezbędniejszych, warunkujących normalny bieg pracy w Fabrykach i Zakładach Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Powyższe należy mieć na uwadze w szczególności przy zgłaszaniu zapotrzebowań na przedmioty i urządzenia biurowe i gospodarcze. W razie konieczności zaspokojenia potrzeb niektórych placówek P. M. T. pod tym względem zapotrzebowania będą mogły być uzupełnione z zapasów ruchomości, posiadanych w innych Fabrykach i Zakładach P. M. T.

W tym celu poleca się zbadać, czy i jakie przedmioty inwentarza ruchomego zbędne lub nieodpowiednio wykorzystywane mogą być oddane do dyspozycji Dyrekcji dla ewentualnego przekazania ich innym placówkom Polskiego Monopolu Tytoniowego.

W obecnej chwili Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego posiada zapotrzebowania na:

meble i urządzenia biurowe, maszyny do pisania i liczenia, kasy i kasetki na pieniądze, urządzenia pokojów gościnnych, broń, zegary kontrolne, zegary zwykłe, czasomierze, rowery, wózki ręczne do odwożenia paczek, wózki magazynowe dwu-czterokołowe, wagi magazynowe i gospodarcze, plandeki, szafki metalowe na ubrania robotnicze, maszyny do szycia, ubrania ochronne, kożuchy i serdaki.

Te z wyżej wymienionych przedmiotów oraz inne, jakie ewent. mogą być oddane do dyspozycji Dyrekcji, należy szczegółowo opisać. Zaznacza się, że wykazane mogą być tylko przedmioty w dobrym stanie, zdatne do natychmiastowego użytku.

Termin nadesłania wykazu przedmiotów zbędnych ustala się na dzień 15 czerwca 1932 r.

Za Dyrektora P. M. T.
Szef Działu Ogólnego.
(—) *R. Jabłoński*

293.

OKÓLNIK D. P. M. T. Nr. 44

z dnia 7 czerwca 1932 r.

L 2465/I/3/32

w sprawie oszczędzania materjałów pisarskich i druków.

Do
wszystkich Fabryk i Zakładów Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego zaobserwowała, że Fabryki i Zakłady P. M. T. używają w wielu wypadkach nadmierne ilości materjałów pisarskich i druków.

Ponieważ Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego zmierza stale do wprowadzenia we wszystkich działach gospodarki jaknajdalej idących oszczędności, przeto zarządza się, co następuje:

1) sprawy nie wymagające dłuższego omówienia względnie opisania przedmiotu należy referować na ćwiartkach papieru kancelaryjnego, bądź na małych blankietach referatowych, dopóki zapas odnośnych druków nie wyczerpał się lub też na samych aktach (pismach przychodzących),

2) nie należy używać papieru kancelaryjnego i druków na notatki, wyliczania i t. p. Do tego celu winny służyć bloczki zrobione z odpadków papieru, względnie mogą być używane odpadki papieru kancelaryjnego i druki, nie nadające się na czystopisy,

3) nie należy sporządzać na maszynach powielających zbędnych ilości egzemplarzy odbitek.

Odbitki na maszynach powielających winny być odbijane tylko w ilości istotnie potrzebnej, przyczem ilość należy ściśle określić na referacie.

4) Zużycie piór, ołówków, stalówek, gum i innych artykułów kancelaryjnych, mimo ustalonych maksymalnych norm zużycia, należy traktować jaknajoszczędniej,

5) czystopisy pism należy sporządzać na znormalizowanym papierze o wymiarze 210 x 297, przyczem pisma krótkiej treści winny być przepisywane na drukach małego formatu, (na kartkach) o wymiarze 148 x 210.

Każdy pracownik P. M. T. winien zdawać sobie sprawę z dodatnich wyników racjonalnej gospodarki wogóle, a w obecnej chwili w szczególności, wobec czego Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego nie wątpi, że zarządzenie powyższe będzie przestrzegane z całą skrupulatnością.

Zarządzenie niniejsze należy podać do wiadomości i ścisłego zastosowania się wszystkim pracownikom Fabryk i Zakładów P. M. T.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego
(—) *Dr. A. Kreutz*

Samodzielnemu Biuru Inspekcji, Szefom Działów, Kierownikom Biur i Naczelnikowi Kancelarji D. P. M. T.

do wiadomości i analogicznego traktowania sprawy.

Nie zmienia to w niczem zasady, że referaty przedkładane do zatwierdzenia Dyrektorowi P. M. T. winny być pisane na maszynie. Referaty te przedkładać należy w przeznaczonych na ten cel teczkach.

Jednocześnie polecam, ażeby Kancelarje Działów, prowadzące podręczne zapasy materjałów kancelaryjnych i druków, uwzględniały przy zamówieniach kwartalnych posiadane zapasy tych artykułów i nie przechowywały ich u siebie w większych ilościach ponad niezbędne potrzeby.

Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego
(—) *Dr. A. Kreutz*

ADMINISTRACJA

294.

INSTRUKCJA

z dnia 7 czerwca 1932 r.

L. 151/28/I/6/32

w sprawie konserwacji i obsługi dźwigów.

Do
wszystkich Fabryk i Zakładów Polskiego Monopolu Tytoniowego.

§ 1.

Ze względu na bezpieczeństwo, jak również na mogące wyniknąć dla Polskiego Monopolu Tytoniowego straty z powodu złego funkcjonowania lub uszkodzeń dźwigów, poleca się pp. Dyrektorom i Kierownikom Zakładów Polskiego Monopolu Tytoniowego zorganizować odpowiedni nadzór techniczny nad dźwigami, znajdującemi się pod ich zarządem, kierując się następującemi zasadami:

1) Zakłady, które posiadają własny personel techniczny, poruczają w drodze pisemnej bezpośredni nadzór techniczny nad dźwigami majstrowi warsztatów mechanicznych lub starszemu elektromonterowi, zależnie od ich kwalifikacji.

2) Zakłady Polskiego Monopolu Tytoniowego, które własnego personelu technicznego nie posiadają, powierzają konserwację swych dźwigów firmom lub osobom prywatnym w drodze zawierania z niemi odpowiednich umów. Umowy takie winny być uprzednio przez Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego zaakceptowane. — W tym celu Zakład powinien przesłać do Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego wszelkie dane, określając kwalifikacje

proponowanej osoby lub firmy tak pod względem jej fachowości, jak i solidności, na podstawie których Dyrekcja wydawać będzie zezwolenia na zawarcie umowy.

3) Firma lub osoba prywatna, przyjmująca obowiązek konserwacji dźwigu jest odpowiedzialną za jego sprawne funkcjonowanie, na zagwarantowanie czego składa przy zawieraniu umowy odpowiednią kaucję.

4) Za funkcjonowanie dźwigu w Zakładach, które posiadają własny personel techniczny, odpowiedzialność ponosi administracja Zakładu w drodze normalnej odpowiedzialności służbowej.

§ 2.

Stały bezpośredni nadzór nad prawidłowem działaniem wszystkich części dźwigu należy do obowiązku obsługującego dźwig, który powinien posiadać dokładną znajomość obchodzenia się z nim.

W razie zauważenia przez obsługującego dźwig jakichkolwiek niedokładności w jego działaniu, jest on obowiązany donieść o tem niezwłocznie majstrowi, który ma powierzoną opiekę nad dźwigami w zakładzie, lub też zawezwać montera firmy, której została powierzona konserwacja dźwigu, zawiadamiając o powyższem jednocześnie swego kierownika.

§ 3.

Szczegółowe badanie stanu każdego dźwigu powinno się odbywać 2 razy na miesiąc, zarówno przez miejscowy personel techniczny Zakładu, jak i przez firmę, lub osobę prywatną, której powierzono konserwację dźwigu w asyście wyznaczonej przez kierownictwo Zakładu osoby.

Badanie to powinno polegać na dokładnem sprawdzeniu stanu dźwigu, a w szczególności powinno uwzględniać następujące punkty:

1) Czy futryny drzwi szybowych sztywno trzymają się w murze i czy nie podlegają luzowaniu się.

2) Czy zamki i kontakty bezpieczeństwa przy drzwiach działają prawidłowo. Należy sprawdzić, czy dźwig nie ruszy przy niedomkniętych drzwiach szybu na któremkolwiek piętrze.

3) Czy dźwig zatrzymuje się samoczynnie w punktach: krańcowym dolnym i krańcowym górnym.

4) Czy działa dzwonek alarmowy.

5) Czy działanie mechanizmu do sterowania jest prawidłowe.

6) Czy motor elektryczny nie grzeje się w czasie próby (korpus, łożyska) i czy nie jest zanieczyszczony.

7) Czy pierścienie w łożyskach obracają się i prawidłowo smarują wał.

8) Czy szczotki motoru nie iskrzą i czy zachowują odpowiedni kontakt z pierścieniami.

9) Czy szczotki nie są zbyt zużyte i czy nie należy ich wymienić na nowe.

10) Czy rozrusznik motoru jest w porządku.

11) Czy pierścienie motoru i wszystkie kontakty rozrusznika nie są zanieczyszczone.

12) Czy bezpieczniki i wyłącznik prądu są w należytym porządku.

13) W razie pokazania się w pomieszczeniu mechanizmu dźwigu wilgoci z powodu zacieków dachu, osiadania oparów lub t. p. przyczyn, należy sprawdzić induktorem stan całej insalacji elektycznej, czy niema uziemień.

14) Czy przekładnia ślimakowa nie grzeje się, czy jest całkowicie zanurzona w oliwie i czy oliwa nie jest przepalona lub zanieczyszczona. Oliwę w przekładni normalnie należy zmieniać co pół roku.

15) Smarownice Staufera powinny być stale napełnione smarem i dobrze poprzykręcane.

16) Należy baczyć, aby prowadnice kabiny były zawsze należycie posmarowane. Stary zużyty smar należy najpierw zeskrobać, prowadnice przetrzeć szmatą umaczaną w nafcie, a potem dopiero nałożyć świeży smar.

17) Powinien być sprawdzony mechanizm zakleszczający dźwig w prowadnicach. Należy za każdym razem oczyścić go dokładnie z kurzu i brudu oraz zwrócić uwagę, czy nie wpadł tam jakiś gwóźdź, kawałek drutu lub t. p. ciało obce, któreby mogło przeszkadzać w prawidłowem działaniu mechanizmu.

Uwaga. Należy pamiętać, że przed przystąpieniem do jakichkolwiek czynności przy mechanizmie dźwigu najpierw trzeba wyłączyć dopływ prądu przez wyjęcie bezpieczników i zabezpieczenie kabiny od samoczynnego opuszczenia się.

18) Liny powinny być co 2 — 3 miesiące smarowane specjalnym smarem bezwodnym; skład smaru: 100 części wag. smoły drzewnej, 15 do 20 części łoju. Dziegieć zagrzewa się do 120° C, a następnie po ostygnięciu do 80° C dodaje się łój.

Baczną uwagę na stan należy zwracać zwłaszcza w tym wypadku, kiedy liny pracują już od dłuższego czasu i kiedy poszczególne druciki liny zaczynają pękać. Wtedy linę należy poddawać dokładnemu sprawdzeniu na całej jej długości, rachując ilość pękniętych drucików na 1 metrze bieżącym liny w tych miejscach, gdzie pęknięcia są najgęstsze. Linę należy uważać za zużytą i podlegającą niezwłocznej wymianie, jeżeli ilość pękniętych drucików na 1 m. b. w najbardziej zniszczonym miejscu liny wynosi 10% ogólnej ilości drutów w linie.

W razie niemożności niezwłocznej wymiany liny, dopuszczalne obciążenie dźwigu należy zmniejszyć o 20% do 50%, zależnie od gęstości pęknięć, a w razie zauważenia znacznego powiększenia się ilości pękniętych drucików, dźwig należy unieruchomić do czasu założenia nowej liny.

§ 4.

Liny zakupuje Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego na podstawie zgłaszanych przez Zakłady zapotrzebowań.

Zapotrzebowanie to powinno być zrobione zawczasu bez narażania się na unieruchomienie dźwigu i powinno obejmiwać następujące dane:

1) długość liny,
2) obciążenie liny,
3) średnicę bębna dźwigu,
4) szybkość kabiny,
5) średnicę starej liny,
6) ilość splotów w starej linie,
7) ilość drutów w jednym splocie starej liny,
8) średnicę drutów w starej linie.

§ 5.

P.P. Dyrektorowie i Kierownicy Zakładów obowiązani są dopilnować, aby powyższe uwagi były dokładnie znane i przestrzegane przy obsłudze dźwigów i ich konserwacji, przyczem, aby do książki kontroli każdego dźwigu (§ 6) był wszyty wyciąg z niniejszej instrukcji, obejmujący §§ 2, 3 i 6.

§ 6.

Wszelkie uwagi i spostrzeżenia, poczynione przez osobę odpowiedzialną za sprawność instalacji przy poszczególnych oględzinach dźwigu według wskazań § 3 (18 punktów badań) powinny być zapisane w specjalnej książce kontroli, w którą powinien być zaopatrzony każdy dźwig.

Notatka taka powinna obejmować rubryki następujące:

1) Data badania.
2) Przez kogo i w czyjej obecności.
3) Co zauważono nienormalnego odpowiednio do 18 punktów badań § 3 lub poza niemi.
4) Co zrobiono w celu usunięcia zauważonych usterek.
5) Podpisy badającego i obecnego.
6) Uwagi.

§ 7.

Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego rozesłała Zakładom wzory tablic ostrzegawczych z zaznaczeniem dopuszczalnego obciążenia i rodzaju dźwigu (towarowy, towarowo-osobowy, osobowy). Tablice te należy wywiesić nad drzwiami szybowemi każdej kondygnacji.

Za Dyrektora P. M. T.
Szef Działu Ogólnego.
(—) *R. Jabłoński.*

295.

ZARZĄDZENIE D. P. M. T.

z dnia 18 czerwca 1932 r.

L. 151/30/I/6/32

w sprawie gospodarki cieplnej.

Do

wszystkich Zakładów Polskiego Monopolu Tytoniowego i do Inżyniera Okręgowego 1) Rejonu Lwowskiego pod adresem U. W. T. w Tarnopolu, 2) w/z Inżyniera Okręgowego z Rejonu Poznańsko-Pomorskiego pod adresem P. F. W. T. Poznań, Wojskowa 5.

W ubiegłym sezonie opalania miało miejsce kilka wypadków pękania członów przy kotłach żeliwnych centralnego ogrzewania parowego.

W związku z tem Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego, przypominając zarządzenie z dnia 28/XI. 1931 r. L. 151/19/LVIII/BT/31, zabrania, by podczas uruchomienia instalacji, pobierano wodę z kotłów, albo kondensat, przeznaczony wyłącznie do zasilania kotłów.

Normalnie, przez 8 godzin palenia, nie potrzeba zasilać kotłów świeżą wodą, prócz spływającego do nich kondensatu. Straty w parze przy centralnem ogrzewaniu wynoszą średnio ok. 5% przy nieustannem paleniu na dobę.

Palacz przed rozpoczęciem palenia, a więc gdy kotły są zimne, winien sprawdzić, czy stan wody w kotłach jest należyty, t. j. czy woda we wskaźniku wysokości wody lub szkle wodomiarowem dochodzi do zakreślonej granicy (mniejwięcej 3/4 wskaźnika wypełnione być winno wodą).

W razie niższego stanu wody, należy kotły przed rozpoczęciem palenia dopełnić wodą do wskazanej normy.

Gdyby podczas palenia zauważono wyraźnie obniżanie się poziomu wody w kotłach, należy je opróżnić z paliwa i niezwłocznie szukać przyczyny wyciekania wody, która może być następująca:

1) Pęknięcie członów kotłowych.
2) Nieszczelność w przewodach sieci ogrzewania.
3) Zalanie głównego przewodu kondensacyjnego wodą z kotłów.

W pierwszym wypadku należy natychmiast powiadomić Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Gdy instalacja posiada więcej, niż jeden kocioł, należy uszkodzony kocioł wyłączyć z sieci ogrzewania, zapomocą zasuw na odnodze kotła do pary i kondensatu, które należy zamknąć.

W ten sposób umożliwi się korzystanie z innych kotłów i nieprzerywanie działania instalacji.

Po rozebraniu kotła, pęknięte człony winny być usunięte i za wiedzą Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego wymienione na nowe.

W wypadku drugim, należy niezwłocznie przystąpić do naprawy sieci instalacyjnej.

W trzecim wypadku, trzeba przewód kondensacyjny zbiorczy, między kotłami, a linją zalania, zaopatrzyć w syfon, celem wyrównania ciśnienia między grawitacyjnem spływaniem kondensatu, a ciśnieniem maksymalnem na kotle, porozumiewając się jednak uprzednio z Dyrekcją Polskiego Monopolu Tytoniowego, która poda bliższe wyjaśnienia, co do sposobu wykonania przeróbki instalacji.

Aby woda z kotłów nie zalewała głównego przewodu kondensacyjnego, należy, do czasu uskutecznienia przeróbek w instalacji, odpowiednio obniżyć ciśnienie na kotłach. Naprzykład, gdy normalne ciśnienie wynosi 0,15 at., obniżyć można do 0,1 lub nawet do 0,05 at., co jednak nie może trwać długo.

W razie zauważenia nadmiernego osadzania się kamienia na ściankach członów, co stwierdzić można przez otwór dolny do kranu spustowego, należy sieć przewodów parowych i kondensacyjnych odłączyć od kotłów i zabezpieczyć rurociąg ślepem szczeliwem u kryz (krążkami z blachy), poczem napełnić kotły roztworem kwasu solnego — 5%-owym.

Po upływie 2 — 3 godzin, należy przy otwartym wylocie dla pary kotły powoli ogrzewać aż do zagotowania się roztworu, następnie opróżnić i dobrze wodą przepłukać.

Kotły ponownie napełnić roztworem sody i gotować przez 3 godziny, opukując ścianki członów ostrożnie.

Opróżniwszy po 3-ch godzinach gotowania, kotły należy kilkakrotnie przepłukać po ich ostudzeniu, poczem napełnić świeżą wodą i gotować do temperatury wrzenia, zostawiając ją w kotłach.

Korzystając z przerwy w paleniu, poleca się całą sieć centralnego ogrzewania poddać gruntownej rewizji.

Aparaty odwadniające i odpowietrzające na przewodach kondensacyjnych, tudzież krany regulacyjne przy grzejnikach należy dokładnie oczyścić i w miarę potrzeby pouszczelniać.

Za Dyrektora P. M. T.
Szef Działu Ogólnego.
(—) *R. Jabłoński.*

WIADOMOŚCI NIEURZĘDOWE

10 RAD SKUTECZNYCH

Dla sprzedawców wyrobów tytoniowych.

1. Wchodzącego do sklepu klijenta witaj uprzejmie i, jeśli go znasz, dodaj należny mu tytuł lub godność. Żegnaj klijenta równie uprzejmie, choćby nic nie kupił. Uprzejmością zjednywa się stałych odbiorców.

2. Zapytawszy, czem możesz służyć, postaraj się dać żądany towar jak najprędzej. Z kupującym zamień kilka słów, jeśli zatrzymał się choćby na chwilę w sklepie.

3. Staraj się sprzedać żądany wyrób w większem opakowaniu, jeśli kupujący na samym wstępie nie określił ściśle ilości.

4. Klijentowi, który waha się co do gatunku, staraj się sprzedać gatunki lepsze, zachwalając ich jakość.

5. Nie przechodź natychmiast na tańsze gatunki, gdy klijentowi wydaje się zbyt wysoką cena, lecz zachwalaj—choć niezbyt natarczywie—szczególne wartości lepszego gatunku.

6. Zalecany gatunek trzymaj w ręce, a uprzejmością i wyszukanemi słowami zachęty staraj się wpłynąć na wybór kupującego.

7. W razie braku żądanego gatunku nie odpowiadaj zbywająco „niema tego", lecz staraj się zachęcić kupującego do nabycia innego podobnego ceną i smakiem gatunku.

8. Sprzedawszy wyrób, zwróć mimo to uwagę klijenta na inne gatunki, w szczególności na nowe wyroby, zmianę opakowań, ulepszenie jakości, aromatu niektórych gatunków i t. p. — zawsze w formie uprzejmej, nienatarczywej.

9. Przyjmuj zawsze uprzedzająco grzecznie każdą reklamację, okazuj najżywsze dla niej zainteresowanie, w miarę możności uwzględniaj ją.

10. Wszelkie reklamacje notuj w obecności reklamującego, następnie kieruj je do swego bezpośredniego dostawcy.

OGŁOSZENIE.

Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego podaje niniejszem do wiadomości, że w miejscowościach, w których niema obecnie sklepów tytoniowych, udzielanie zezwoleń na otwarcie takich sklepów odbywać się będzie w sposób uproszczony.

Prośby o zezwolenie na otwarcie sklepu tytoniowego należy wnosić ustnie lub pisemnie do właściwego Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów Państwowych.

Prośby o zezwolenia na otwarcie sklepu tytoniowego nie podlegają opłacie stemplowej, t. zn. że wniesienie takiej prośby i uzyskanie zezwolenia nic nie kosztuje.

W gminach wiejskich, w których niema odpowiednich lokali (izb) sklepowych, sprzedaż wyrobów tytoniowych może się odbywać w zwykłych chatach (budynkach) pod warunkiem jednak, że wyroby tytoniowe będą przechowywane w osobnych szafkach lub skrzyniach.

Osoby, które uzyskają w czasie od 1-go lipca do 31-go grudnia 1932 r. zezwolenie na otwarcie sklepu tytoniowego w miejscowościach, gdzie dotąd nie było takich sklepów, mogą do końca tego roku na podstawie zezwolenia Ministerstwa Skarbu z dnia 16/VI. 1932 r. L. D. V. 16991/4/32 sprzedawać wyroby tytoniowego bez obowiązku wykupienia świadectwa (patentu) przemysłowego na rok 1932, o ile oprócz wyrobów tytoniowych sprzedawać będą tylko artykuły potrzebne do palenia, jak zapałki, bibułki, gilzy (tutki-zwijki) i t. p.

Sklepy tytoniowe, których zarobek (zysk-prowizja, dochód brutto) ze sprzedaży wyrobów tytoniowych nie przekroczy za rok 1932 kwoty 360 zł. czyli 30 zł. miesięcznie, nie będą musiały wykupić świadectwa (patentu) przemysłowego również i na rok przyszły.

Te zaś sklepy tytoniowe, których zarobek ze sprzedaży wyrobów tytoniowych za rok 1932 przekroczy kwotę 360 zł., czyli 30 zł. miesięcznie, obowiązane będą do wykupienia świadectwa (patentu) przemysłowego na rok przyszły, w terminie do dnia 1-go marca 1933 r.

Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Ostatnio znajduje się w opracowaniu zarządzenie zezwalające gminom miejskim dopuścić palenie tytoniu w przyczepnych wagonach tramwajowych niezależnie od typu wagonów.

WYDAWCA: DYREKCJA POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO
TŁOCZONO CZCIONKAMI DRUKARNI PAŃSTWOWEJ, MIODOWA 22. 60279.